

Pontválasztás elvei

Pontválasztásnál nem csak egy adott pont indikációja a mérvadó.

Az akupunktúra a csatornán keresztül hat, így sokkal fontosabb a pont csatornán belüli szerepe.

Pl.: Lép Qi Hiány plusz Máj Qi pangás

Töltjük a Hh20, Hh21 pontokat

Levezetjük a Hh18 és a Hh 19 pontokat

Elvileg jó ez a pontválasztás, ha figyelembe vesszük egy-egy pont indikációját. De mivel minden pont a háton van, nem lesz kiegyensúlyozott, harmonikus a kezelés.

Másik példa:

Máj Yin Hiány, Vese Yin Hiány

Kezeljük a V3 és M3 pontokat

Mk. pont lábon van, indikációs hatás szerint jó a pontválasztás, de nem kiegyensúlyozott

Kiegyensúlyozott pontválasztásra kell törekedni

Például: Nyálka van jelen.

A Gy40-es pont, indikációja szerint Nyálka átalakító, le kell vezetni, de a kiegyensúlyozott hatás érdekében kezeljük még a Tü7, Bef 12, Bef 9, Hh 22, V7 pontokat.

E harmonikusan összeállított pontkombinációval nem csak átalakítjuk a Nyálkát, de Qi mozgást is biztosítunk

Helyi és távol pontok

Helyi pont a probléma közelében levő pont, távol pont a probléma közelében levő csatornán levő távol pont

Pl. fül probléma, a Hm 21 helyi pont, Hm 5 távol pont.

Disztális nem csak az azonos csatornán levő pont lehet, példánkban a Vab 4 is lehet disztális pont

Fogíny probléma Gy csatornával kapcsolatos: Gy 4, 5, 6 - lokális pontok, Gy 44 disztális pont.

Fordítva nem jön szóba. Lábuujj fájdalomnál nem lesz távol pont a Gy4 például

Disztális pontok többnyire könyöktől lefelé, térdtől lefelé helyezkednek el
Könyök és térd alatti problémáknál a disztális és helyi pontok azonosak.
Például csukló fájdalom a Véb csatorna mentén. A Véb 5 lesz a helyi és távol pont is

A helyi pontok inkább a fejen és törzsön találhatóak.

Akut esetben a távol pont segítségével oldható meg egy csatornapangás.
A távol pontot levezetjük. A helyi pontot harmonizáljuk.

Pl acut derékfájás

Hh 40 távol pontot levezetjük, Hh 26 helyi pontot harmonizáljuk.

Akut esetben a disztális pont levezetésével kezdjük a kezelést.

Akut vállfájás

Gy 38-al kezdjük a kezelést

Krónikus esetben a helyi és távol pontok egymás hatását erősítik.

Helyi és távol pontok testterületek szerint

terület	Helyi pontok	Távol pontok
Arc	Ying-Tan	Vab 4, Gy 44
Halánték	Tai-Yang, Eh 8	Hm 3, 5, Eh 43
Tarkó	Eh20, Hh10	Véb3, Hh65
Fejtető	Kor 20	M 3
Szemek	Hh1, Gy 1, Yui-Yao	Vab 4, M 2, Sz 5, Véb6, Hm 3
Orr	Yin-Tang, Bitun, Vab 20	Tü7, Vab 4
Fogazat	Gy 4, Gy 6, Gy 7	Vab 4, Gy 44
Fül	Hm 17, Véb 19, Eh 2, Hm 21	Hm 2, Hm 3, Hm 5, Eh 43
Nyelv	Bef 23	Szb 8, Sz 5, V 6
Torok	Bef 22	Vab 4, Tü11, V6
Tü	Tü1, Hh 13, Bef 17, Bef 22	Tü7, Tü 5
Sz	Hh15, Hh14, Bef 14, Bef 15	Szb 6, Sz 7, Szb 5, Szb 4
Gy	Hh21, bef 12	Szb 6, Gy 36, L 4
Máj	Hh 18, M 14	M3, Eh 34
Eh	Eh 19, Eh 24	Eh 34
Hh	Bef 3, Hh28, Bef 2, Hh 32	L 6, Hh 63
Uretra	Bef 2, Hh 34	M 5, Hh63
anus	Kor 1, Hh54, Eh 30	Hh57, Hh 58

Bél	Hh25, Gy 25	Gy 36, L 6, Gy 37, Gy 39
-----	-------------	--------------------------

Mint látjuk a táblázatból, a torokra több távol pont hat: Vab 4, Tü 11, V6 Mikor, melyéket válasszuk? A Tü 11 pontot akkor, ha Szél Forróság okozza a torok problémát, a V6 pontot akkor, ha a torokfájást szárazság okozza és Yin Hiány van jelen.

Másik példa:

Szívnél disztális pontok: Sz6, Sz7, Sz5, Sz4

Sz 4 – arhythmianál választandó

Sz 5 – akkor, ha Nyálka zárja el a Szív nyílásait

Sz 6 - Szív Qi Hiánynál

Sz 7 - Szív Xue Hiánynál

Nem csak a saját csatornán lehet disztális pont.

Például szembetegség, Eh csatornával kapcsolatos.

Disztális pontjai a csatornának lábön vannak, de a Vab 4 is hatásos lehet.

Disztális pontválasztásnál **ügyelni kell az azonos polaritásra**

Nagy Yang (Tai Yang) Hh -Véb

Kis Yang (Shao Yang) Eh - Hm

Fényes Yang (YangMing) Gy - Vab

Nagy Yin (Tai-Yin) Tü - L

Kis Yin (Shao-Yin) Sz - V

Yue-Yin Szb - M

A párok egyik csatornája a kézen, a másik a lábön van, a két csatorna azonos polaritású, azonos energetikai tulajdonsággal rendelkeznek, egy és ugyan azon területre hatnak.

Pl.: Hm – vel kapcsolatos fül gond esetén, a távol pont a könyök alatt a Hm 5, Hm 2. A Kis Yangnak (Shao Yang) köszönhetőleg, Eh 43 is szóba jön.

A páros csatornák disztális pontjai helyettesíthetők egymást. E szabály inkább a Yang csatornákra vonatkozik.

Miért?

A Yang csatornák a felszínen alkotnak egy párt a fejen, arcon.

A Yin csatornák a mellkason/hason mélyen

Véb-Hh (nagy Yang) arcon, szinte egy csatornát alkotnak. Ugyan ez vonatkozik a Hm-Eh csatornákra. Ezért a Yang csatornák disztális pontjai egymást helyettesíthetők.

A láb disztális pontjai hatásosabbak.

Például Gyomor Forróság, mely fogínygyulladásal jár, kezelhető Vab 4 és Gy 44 pontokkal, az utóbbi hatásosabb.

Ugyan ez a szabály nem vonatkozik a Yin párokra. Vagy mellkason kezdődnek, vagy ott végződnek, belső kapcsolattal vannak összekötve a mélyben
Szb 6 és M3 mind a 2 pont Máj Qi mozgató, de egymást nem helyettesítik.

„Minél távolabb annál hatásosabb” - mondja a kínai elv.

Gy 44 hat a homlokra, szemre

Gy 41 a torokra

Összefoglalva

-Helyi pontok a fej és törzs pontok

-disztális pontok a Fv könyök alatti pontjai, valamint a láb térd alatti pontjai

-disztális pontjai a kéznek, lábnak, melyeknek potenciálja azonos, egymást helyettesíthetik

-a láb disztális pontjai hatásosabbak

-disztális pont nem csak az azonos potenciálú csatornán lehet.

Csatorna problémák

Néha elegendő helyi pont használata, de legtöbbször helyi és disztális pontra van szükség.

Disztális ponttal a csatorna elzáródás feloldható.

Mi okozhat csatorna elzáródást?

Külső Hideg,

Nedvesség

Szél

Qi pangás

Xue pangás

Nyálka

A lábi disztális pontok erősebbek, mint a kézi

Ha a páciens gyenge, öreg kézi disztális pont használata javasolt.

Például:

Vab 4 és Gy44 arcra ható pontok, mk pont csökkenti a Gyomor Forróságot, ezek helyettesíthetők

Hm5 és Eh 43 mk pont hat a halántékra, mk pont disztális pont migrénes fejfájásnál.

Fontos disztális pontok:

Tü7,	Hh60
Vab4	V4
Gy 40,	Szb6
L5	Hm5
Sz5	Eh41
Véb3	M5

Ezek a leghatásosabb disztális pontjai a csatornáknak, de minden könyök és térd alatti pont lehet disztális.

Területek disztális pontjai:

Nyak: Eh39, Véb3, Hm5, Hm8, Hh60, Gy40, V4
Váll: Hm5, Véb4, Tü7, Hm1, Vab 1, Gy 38, Hh58
Könyök: Vab 4, Hm5, Vab1,
Csukló: Gy 36, L5, Eh40
Ujjak: nincs disztális pont

Derék: Hh40, Hh60, Hh59, Hh62, Kor 26
Sacrum: Hh40, Hh58
Csípő: Eh 41, Hh62
Térd: L5, Véb 5
Boka: nincs
Lábujjak: Vab 4

Területek helyi pontjai

Nyak: Hh10, Eh20
Váll: Vab 15, Hm 14
Könyök: Vab11, Hm10, Véb8,
Csukló: Hm4, Vab5, Véb4,Szb7
Ujjak: Hm3, Vab 3, Bauxi
Derék: Hh23, Hh26, 25, 24, Kor3,
Sacrum: Hh32, Hh27, 28
Csípő: Eh30, Eh29
Térd: Gy36, L9, M8, V10, Eh34, Hh40, L10
Boka: L5, Eh40, Gy41, Hh60
Lábujjak: Bafeng, L3

Akut esetek

Akut esetben a disztális pontokat levezetjük, ezzel a csatorna elzáródást oldjuk, a patogén faktort elűzzük.

Például: **akut fájdalom derékban**, a középvonalon a sacrum felett
Szúrjuk a Kor 26-os pontot, s közben, arra kérjük a beteget, hajoljon előre, hátra.
Ezzel a Kormányzó csatorna elzáródás oldódik. Ezután fektetjük hasra a beteget,
s kezeljük a helyi pontokat, elsősorban azokat, amelyek tapintásra érzékenyek.
Tűkezelés után hasznos lehet a köpölyözés.

Váll akut fájdalma, Vab csatorna érintett.

A Gy 38 pontot levezetjük, ugyanekkor mozgassa kezét vállban a beteg, ha nem megy, segítséggel történjen a mozgás. Ezután következnek az érzékeny helyi pontok szúrása. Ha a fájdalom a Véb csatornának megfelelően jelentkezik, akkor a Hh 58-at választjuk távol pontnak.

Nyaki akut fájdalom, nyaki merevséggel, az Eh 39 pontot vezetjük le, s arra kérjük a beteget, hogy közben fejét mozgassa, hajtogassa jobbra balra, s csak ezután kezeljük a lokális pontokat.

Izületi akut fájdalmainál a kéz és a láb azonos potenciálú, polaritású csatornáit használjuk (Véb - Hh, Vab - Gy, Tü - L, stb)

Váll – csípő, könyök-térd, csukló – boka.

Meg kell állapítani, melyék csatorna érintett az izületi probléma esetén, ezután az azonos potenciálú, polaritású páros csatornán ki kell választani a disztális pontot, ha a váll érintett, akkor a távol pontot a csípőtáji pontokból válasszuk, ha a könyök érintett, úgy a térd körüli pontokból választunk távol pontot.
Például csukló fájdalomnál boka körüli pont lesz a távol pont.

Pl.: Hm4 a legfájdalmasabb, lábon Eh40

Tü7 a legérzékenyebb terület, lábon L5 a választott távol pont

Vab 11 fáj-Gy36

Vab 15-Gy 31

Helyi és távol pontok test régiók szerint

Váll	Fv	Av
Vab	Vab 15	Gy 31
Hm	Hm 14	Eh 30
Véb	Véb 10	Hh 36
Könyök		
Vab	Vab 11	Gy 36
Hm	Hm 10	Eh 34
Véb	Véb 8	Hh 40
Csukló		
Vab	Vab 5	Gy 41
Hm	Hm 4	Eh 40
Véb	Vab 5	Hh 60

Krónikus esetek

A helyi és távol pontok egymás hatását erősítik, egyszerre szúrjuk őket

Szervi problémák

Szervi problémák kezelésénél többnyire helyi és távol pontokat használunk.
Távol pontok nélkül nem lehet Belső szervet kezelni

Például:

Máj betegségeinél kezelendő a M3,

Gyomor betegségeinél a Gy 36

Sok esetben elegendő csak a távol pont.

Szervi problémák, krónikus eseteiben viszont nagyon fontos úgy távol, mint helyi pontok kezelése. Helyi pontnak a háti Shu és Mu pontok számítanak.

Pl.: Lép krónikus Hiány állapota esetén Hh 20, Bef 12

Tüdő kr. problémája esetén Tü1, Hh13

Krónikus fejfájásnál a helyi pontokat tüneti kezelésre, a távol pontokat gyökér kezelésére használjuk.

Például: Máj Yang felszállás okozta fejfájás esetén, ahol többnyire Vese Yin Hiány van V3, L 6, Eh 43, M 3 pontokat használjuk, ezekkel elnyomjuk a Máj Yangot, tápláljuk a Vese Yint, azaz ezek gyökér pontok (oki kezelésre szolgáló

távol pontok). Tüneti kezelés miatt helyi pontokat is használunk: Eh 9, Eh 8. E helyi pontok segítségével a helyi Qi és Xue pangást tudjuk oszlatni.

Összefoglalva

Csatorna probléma	Szervi probléma
Néha elegendő helyi pontok, de gyakran plusz disztális pontok is	Helyi pont csak krónikus esetben
Disztálissal a patogén faktor okozta pangást, oldjuk	Krónikus esetben helyi plusz távol pont Helyi pontok: Shu, Mu
Lábi disztális pontok hatásosabbak a kézinél	Kr. fejfájásnál, helyi pontokkal csökkentjük a helyi pangást a fejen, disztálissal a gyökeret kezeljük
Akut esetben előbb a disztális pontokat vezetjük le	
Kr. esetben helyi plusz távol pontok, melyek egymás hatását erősítik	

Fönt-lent kiegyensúlyozása

Pl.: Vab 4 – M 3

Szelet elűzik a fejből, kifejezett nyugtató hatásuk van

Szb 6 – Gy 36

Szb 6 harmonizálja a Gy-t, elnyomja a Gy Qi Ni-t

Gy 36- Gy Qi-t tölt, minden Gy betegségénél jó

Hm 6- Eh 41

Elűzi a Szél Forróságot a Vérből. Ezért használjuk herpes zoosternél, valamint minden olyan bőr problémánál, ami viszketéssel jár.

Tehát harmonikus, kiegyensúlyozott kezelés érdekében érdemes egyik pontot fönt, a másikat, lent kezelni.

Vannak kivételek e szabályból.

Pl. a betegnek vörös az arca, hypertoniás, szédül, ingerlékeny, alvászavarról számol be a tünetek Vese Yin Hiányra utalnak - azaz Hiány alul, de mivel Máj Yang felszállás is jelen van, fönt Többlet van
Itt a V 1 ponttal a fenti Többletet le lehet hozni

Másik példa

Nőbetegnek méh prolapsusa van, amit a Lép Hiány okoz, ekkor a Qi-t föl kell húzni, a Kor 20 ponttal, plusz moxa

Egyik példában a Qi-t le, másikban föl kell irányítani

Még egy példa, mely szintén a lent-fönt szabály kikerülésével történik.
A betegnek akut derékfájdalma van, Kor 26-os pontot kezeljük.

Jobb - bal harmonizálás, kiegyensúlyozás

Féloldali problémája van a betegnek, fáj egyik izülete, vagy fáj nyaka féloldalasan. A sérült oldalon szúrunk pár pontot, valamint a másik oldalon
Pl.: Krónikus váll fájdalma van a betegnek a Vab csatorna érintett
Kezeljük a sérült oldalon a Vab 15, Vab 11, Vab 4 pontokat
Ahhoz, hogy kiegyensúlyozott legyen a kezelés, a másik oldalon Tü 7-t is kezeljük.
Így jobb-bal, Yang-Yin egyensúlyt teremtünk.

Ha még hozzávesszük a M3 pontot a sérüléssel ellenkező oldalon, akkor lent fönt harmonizálás is megtörtént.

Mint látjuk ez esetben féloldalas szúrás történt. Többnyire mk oldalt szúrjuk a pontokat (Pl.: mk oldalt a Gy 36). Ez akkor történik így, ha erős hatást várunk. De néha a féloldalas szúrás hatásosabb.

Mikor használjuk a féloldalas szúrást?

Például, ha a jobb - balt akarjuk kiegyensúlyozni, ha kisebb mennyiségű tűt akarunk használni, mert a páciens feszült, ideges, történhet első kezelésnél, vagy erős Qi, illetve Xue Hiánynál

Egyik pontot jobb, a másikat bal oldalt kezeljük, néha jobb az eredmény, főleg ha az egyik pont a kézen, a másik a lábon van.

Qi mozgatásához különösen hatásos a féloldalas szúrás.

Kétoldalas szúrással a Qi és Xue tölthető.

Például: Szb 6 jobb oldalt (mozgatja a Xue-t, Shent nyugtat),

M 3 bal oldalt Qi és Xue pangást old

Tehát, ismételten, az egyoldalas szűrés oldja a pangást, különösen akkor, ha azt emocionális probléma okozza.

Gyakran a fönti szituáció, azaz a Májpangás kísérője a Lép és Gy Qi Hiány, ekkor a fönti pontokon kívül a Gy 36 és L6 mk oldali szűrése javasolt, mivel Qi és Xue töltése miatt jobb a kétoldalas szűrés.

Másik példa, Gy többlet

Szb 6 egyik oldalt (harmonizálja a Gy-t többlet szindrómánál)

Gy 40 másik oldalt (nyugtatja a Gy-t többletnél)

Ugyan ez a pont kombináció, ha borda sérül

Féloldalas szűrés különösen hatásos, ha azonos polaritású pontokat használunk.

Például: Hm-Eh, vagy Szb – M

Egyik oldalon Hm5, másik oldalon, Eh 43 Shao Yang típusú fejfájásnál, vagy Gy36, Vab 4 Yang Ming típusú fejfájásnál.

Ínhúzódásnál is jó e módszer

Pl. jobb csuklófájásnál, ha a Hm 4 érzékeny, kezeljük e pontot, a másik oldalon egy Eh pontot.

Krónikus esetben is jó a féloldalas szűrés, ha hiány van, ekkor a másik oldalon használhatunk Luo pontot.

Pl krónikus fájdalmat észlelünk a Vab csatornának megfelelően, a sérült csatorna hiány állapotban van (ezt honnan tudjuk? A fájdalom nem éles, nyomásra csökken, enyhe izomrenyheség is kíséri)

Az egészséges oldalon Tü 7 szűrünk, a sérült oldalon a lokális Vab pontokat. A Luo pont segítségével az egészséges oldal Qi-jét visszük a beteg területre

Különleges csatornák nyitó és összekötő pontjait is felhasználhatjuk e célból, keresztezve.

Példák a keresztezett egyoldali szűrésre

Szb 6 - M3 – mozgatja a Qi-t,
Shent nyugtat,
Hun lelket szabályoz

Szb 6 – Gy 40 - Gy többlet
Shent nyugtat
Mellkast felnyit

Hm 6 – Eh 41-	emlő problémák
Hm 5 – Eh 43 -	Shao Yang típusú fejfájás
Hm 6 – Eh 31	Szél-Forróság okozta bőr betegségek
Vab 4 – Gy 36	regulálja az emésztést, Qi-t tölt, vagy levezet
Vab 4- Gy 44	Qi-t tölt, levezet, Gy Forróságot hűt
Sz 7- M 3	Shent nyugtat

Yin és Yang harmonizálása, kiegyensúlyozása

Nem feltétlen csak Yin pontok használatosak Yin betegség kezelésére.
Pl Gy 36 - tölti a Lépet

Kizárólag sok Yang pont használata a beteget ingerülté teheti, vagy csak Yinek használata fáradttá, levertté.

Pl. krónikus váll fájdalom a Vab cs-na mentén. Vab cs-na pontokat kezelünk a fájó oldalon. Másik oldalon célszerű Yin pont kezelése, pl. M3
Ezzel kiegyensúlyozzuk a Yin-Yangot, jobb –balt, fent-lentet
A sérült oldalon kezeljük a Vab 15, 11. 4 pontokat

Mit veszünk figyelembe a pontválasztásnál, ha Yin-Yang harmonizálásra gondolunk?

A Ko ciklust vesszük figyelembe
Eh ponthoz Lép pontot választunk
Véb-hez Tü pontot
Gyomorhoz – Vese pontot
Vabélhez – Máj pontot
Hhólyaghoz – Szív pontot

Például Eh menti isiászos problémához L3, vagy L6 lesz a választott másik oldali pont, míg a fájdalmas oldalon kezeljük az Eh 30, Eh 34 pontokat

Tehát a Yang csatornák pontjait kiegyensúlyozhatjuk, Yin csatorna pontokkal, ha azokat a Ko ciklus szerint választjuk ki. Gyomor Yangot kiegyensúlyozhatunk egy Vese ponttal (azzal a Yin ponttal, amelyikkel a Ko ciklus szerint kapcsolatban van)

Elöl - hátul kiegyensúlyozás

Az elülső pontok inkább akut állapotban használatosak, hátsók inkább krónikusban. Ez nem szigorú szabály, mk oldali pontokat használhatjuk akár akut, akár krónikus állapotban.

Krónikus esetben a háti Shu pontok nem hagyhatók el. Ha hetente 2x kezelünk, úgy egyszer a háti, máskor az elülső pontok kezelése jön szóba. Ha ritkábban történik a kezelés, úgy egyszerre kezeljük úgy a shu, mint mu pontokat

Felhasznált irodalom

1. Maciocia, G.: The Foundation of Chinese Medicine
2. Maciocia, G.: The Practice of Chinese Medicine
3. Zmiewski, P.: